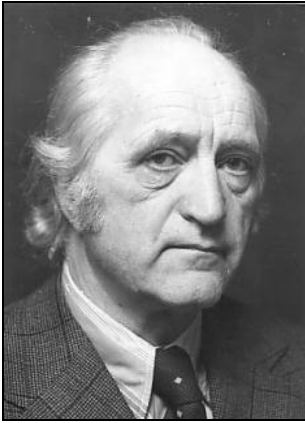

ANTS ILUS – 75

Juubilar on sündinud Tartu linnas 16. mail 1926. aastal juristide perekonnas. Kooliteed alustas Ants Ilus 1933. aastal Tartu Pedagoogiumi Algkoolis. 1937. aastal jätkusid õpingud Hugo Treffneri Gümnaasiumis, mille ta lõpetas 1944. aastal. Sama aasta sügisest sai Ants Ilusast Tartu Riikliku

Ülikooli põllumajandusteaduskonna üliõpilane.

Miks valis haritlaste perekonnast pärinev linna-poiss just põllumajanduse? Tuleb meenutada, et 1944. aastal olid Eestimaal veel talud alles ja loodeti, et see edaspidigi nõnda jääb. Et Ants Ilusa vanematel oli kaks korralikku talukohta, siis nende pärijana valiski juubilar põllumajanduse, lootuses saada kõrgelharitud taluperemeheks. 1949. aastaks, kui Ants Ilus lõpetas Tartu Riikliku Ülikooli ja omandas õpetatud agroomi kutse, oli täiesti selge, et talupidamise lootused tuleb maha matta. Pärast lühiajalist õpetamist Jänedas Põllumajandustehnikumis tegi juubilar valiku teadustöö kasuks, astudes Eesti Teaduste Akadeemia Loomakasvatuse ja Veterinaaria Instituudis aspirantuuri. See oli aastal 1949. Sellest aastast alates ongi juubilar seotud loomakasvatuse instituudiga. Pärast aspirantuuri lõpetamist töötas ta alguses vanemteadurina, 1961. aastast alates juba veisekasvatuse osakonna juhatajana ja hiljem põllumajandusloomade söötmise sektori juhatajana, 1976...1987. a. direktori asetäitjana teaduse alal. Juubilar on olnud loomakasvatuse instituudiga seotud 52 aastat. Eesmärgi- ja sihikindla inimesena on ta jäänud oma tööle truuks ka instituudi ajaloo keerulistel perioodidel.

1955. aastast on Ants Ilus põllumajandusteaduste kandidaat. Doktoritöö valmis tal 1975. aastal ja selles käsitles ta kohalike söötade toiteväärtust ning nendel põhinevate ratsioonide efektiivsust veiste söötmisel. 1976. aastal anti Ants Ilusale teaduste doktori kraad ja 1979. aastal omistati professori kutse põllumajandusloomade söötmise erialal. 1994. aastal valis EPMÜ teadusnõukogu juubilari emeritprofessoriks. Tema sulest on ilmunud üle 200 teadusliku artikli põhiliselt söötade ja veiste söötmise alal. Tema artiklid on ilmunud mitmetes keeltes ja kogumikes. Ka ei põlanud ta kirjutamast ja põllumehi harimast ajalehe kaudu. Ta oli üks tuntum põllumajanduslike artiklite kirjutaja ajalehes "Edasi", pälvides sellega populaarsema kirjutaja vimpli. Ta on osalenud mitme raamatu koostamisel ning mitmete söötade keemilise koostise ja toiteväärtuse tabelite koostamisel. Tema juhendamisel on edukalt kaitsnud väitekirja teaduskraadi saamiseks 15 teadlast, kes tänapäevalgi teevad teadusuuringuid. Oma teadustöö eest on Ants Ilus saanud kaks korda

riikliku teaduspreemia. 1978. aastast on ta Eesti NSV teeneline teadlane. Suure teadustöö kogemusega ja teadmistega annab ta ka praegu emeritprofessorina oma osa söötmisalastes uuringutes.

Juubilar on Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi ja Eesti Vabariigi söötmisalase koordineerimise komisjoni liige alates nende asutamisest. Ta on olnud mitme kraaditaotlemise nõukogu ja teadusnõukogu liige.

Põlise tartlasena tunneb juubilar sügavat huvi oma kodulinna arengu vastu. Ta oli valitud Tartu linna volikokku, kus ta osales haridus- ja kultuurikomisjoni töös aseesimehena. Hugo Treffneri Gümnaasiumi vilistlasena seisab hea treffneristide traditsioonide eest, võttes osa gümnaasiumi hoolduskogu tööst. Jaani kiriku koguduse juhatuse esimehena tegeleb juubilar kiriku hoone taastamise küsimustega.

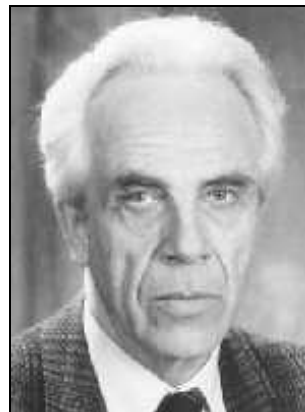
Ants Ilus on ka suur loodusesõber. Oma suvekodusse Saaremaal Torgu Kuningriigis on ta rajanud dendroloogiaaia ligi 600 puu- ja põõsaliigiga. Sinna on ehitatud ta oma kätega Antsu sauna, mida kaunistab omatehtud sepisega kamin ja omavoolitud haruldastest kändudest huvitav mööbel.

Juubilaril on kaks tütar, kellest vanem valis bioloogi, noorem arsti elukutse. Eestluse edasikandjaks ja vanaisale ning vanavanaisale rõõmu valmistajaks on neli lapselast ja kolm lapselapselast.

Soovime ärksale teadusmehele, suurele kunsti- ja muusikahuvilisele, alati abivalmis nõuandjale ja sõbralikule kolleegile tervist, õnne ja ikka sirget selga ning indu järgnevatel aastateks.

H. Kaldmäe

JAKUB KÕO – 70

Jakub Kõo on sündinud 18. aprillil 1931. aastal Tartus. Pärast Kuigatsi Mittetäieliku Keskkooli lõpetamist suundus ta elukutset omandama Tartu Ehitustehnikumi, kus tekkis huvi inseneriasjanduse vastu, ja pärast tehnikumi lõpetamist jätkusid õpingud Tartu Riiklikus Ülikoolis metsatööstuse

erialal. Lõpetamine sai teoks 1955. a. juba EPA-s. Teda köitsid inseneritehnilised õppeained tugevusõpetus ja ehitusmehaanika, mis ei jäänud märkamata ka tollasele kateedri juhatajale Nikolai Ollile, kes tegi võimekale noormehel ettepaneku jääda tööle ehitusmehaanika ja metsatranspordi kateedrisse. Siit algas tänaseni kestnud õppejõutöö, algul assistendina, ja nüüd on jagatud inseneriõppe baasaines teadmisi mitmele põlvkonnale Tartu insenerikoolitust saanutele.